

975/51

MATHEMATEG C3

Mathemateg Bur

P.M. DYDD IAU, 12 Ionawr 2006

(1½ awr)

Y FANYLEB NEWYDD

DEUNYDDIAU YCHWANEGOL

Yn ogystal â'r papur arholiad hwn, bydd angen:

- llyfr ateb 12 tudalen;
- Llyfryn Fformiwlâu.
- cyfrifiannell.

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Atebwch **bob** cwestiwn.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Rhoddir nifer y marciau mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.

Atgoffir chi bod angen Cymraeg da a chyflwyniad trefnus yn eich atebion.

1. Defnyddiwch Reol Simpson gyda phum mesuryn i ddarganfod bras werth ar gyfer

$$\int_1^2 \sqrt{2+x^4} \, dx.$$

Dangoswch eich gwaith cyfrifo a rhowch eich ateb yn gywir i dri lle degol. [4]

2. (a) Trwy ddefnyddio gwrthenghraifft, dangoswch fod y gosodiad

$$\tan 2\theta \equiv 2 \tan \theta$$

yn anghywir. [2]

- (b) Darganfyddwch holl werthoedd θ yn yr amrediad $0^\circ \leq \theta \leq 360^\circ$ sy'n bodloni

$$4 \cot^2 \theta = 11 - 4 \operatorname{cosec} \theta. [6]$$

3. (a) Diffinnir y gromlin C gan

$$y^4 + x^3y = x^2 + 4x - 3.$$

Darganfyddwch werth $\frac{dy}{dx}$ yn y pwynt $(2, 1)$. [4]

- (b) O wybod bod $x = 2t^3$, $y = 3t^4$, darganfyddwch, yn nhermau t ,

(i) $\frac{dy}{dx}$,

(ii) $\frac{d^2y}{dx^2}$. [4]

4. (a) Dangoswch fod gan $2 \tan^{-1} x - 6 \ln(1+x^2) - 4x^2$ werth arhosol pan fydd x yn bodloni

$$4x^3 + 10x - 1 = 0. [5]$$

- (b) Dangoswch fod i'r hafaliad

$$4x^3 + 10x - 1 = 0$$

wreiddyn α rhwng 0 ac 1.

Gellir defnyddio'r berthynas gylchol

$$x_{n+1} = \frac{1 - 4x_n^3}{10}$$

gydag $x_0 = 0.1$ i ddarganfod α . Cyfrifwch a chofnodwch werthoedd x_1, x_2, x_3 . Ysgrifennwch werth x_3 yn gywir i chwe lle degol a dangoswch mai hwn yw gwerth α yn gywir i chwe lle degol. [7]

5. Differwch bob un o'r canlynol mewn perthynas ag x , gan symleiddio eich ateb pan fydd hyn yn bosibl.

(a) $e^{3x} \cos x$ [3]

(b) $\frac{2x^2 + 1}{3x^2 + 2}$ [3]

(c) $\tan(5x^2 + 3)$ [2]

(ch) $\ln(2x)$ [2]

(d) $\sin^{-1}(3x)$. [2]

6. (a) Datrysych yr anhafaledd $|3x - 8| \leq 5$. [3]

(b) O wybod bod $f(x) = |x|$, brasluniwch graff $y = f(x)$. Ar yr un diagram, brasluniwch graff $y = f(x + 2) + 1$, gan ddangos ei safle. [4]

7. (a) Darganfyddwch

(i) $\int \left(\frac{4}{7x+2} + \frac{5}{(3x+1)^3} \right) dx$, [4]

(ii) $\int \cos 2x dx$. [2]

(b) Enrhifwch $\int_0^4 e^{\frac{x}{2}} dx$. [4]

8. Diffinnir y ffwythiant f ar gyfer $x \geq 0$ gan $f(x) = 3x^2 + 4$.

(a) Darganfyddwch fynegiad ar gyfer f^{-1} , gan nodi amrediad a pharth f^{-1} . [6]

(b) Gan ddefnyddio'r un echelinau, brasluniwch graffiau f a f^{-1} . [3]

9. Mae gan y ffwythiant f barth $(-\infty, \infty)$ ac fe'i diffinnir gan $f(x) = e^x$.

Mae gan y ffwythiant g barth $(2, \infty)$ ac fe'i diffinnir gan $g(x) = \ln(x^2 - 4)$.

(a) Nodwch barth fg . [1]

(b) Datrysych yr hafaliad $fg(x) = 5$. [4]